

MI MLADI BORCI

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJASTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORN VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO II.

LJUBLJANA, PETEK, 8. OKTOBRA 1937.

ŠTEV. 4.

Verska svoboda v rdeči Španiji

Iz raznih izjav in poročil, ki jih pošiljajo v svet komunisti, bi človek lahko mislil, da v rdeči Španiji položaj za vero res ni tako slab in da se tam katoličanom še kar dobro godi. Tako smo slišali zadnji čas, da je justični minister valencijske vlade katoličanom obljubljal versko svobodo.

Seveda smo takoj razumeli, kaj to pomeni: valencijski vladi se majejo tla pod nogami in čedalje jasneje vsi spregledujejo, da je stvar rdečih toliko kot izgubljena. Svetovno javno mnenje, ki se je tako uspešno dalo prevarati lažnivi boljševiški propagandi, se zdaj stremi. Rdeče zapušča sreča, zato jih zapuščajo tudi simpatije. Svet postaja nekoliko hladen zanje in polagoma bo začel le uvidevati, da so vesti o krvoločnem preganjanju gola resnica. Zato zdaj hitijo boljševiki rdeče Španije ljudem natresati novega peska v oči: zopet igrajo versko toleranco.

To pomenijo ministrove obljube o verski svobodi.

Toda vedno pride resnica na dan in topot so nam povedali komunisti sami, kako malo iskreno misli stranka na versko svobodo. Vlada je govorila le za inozemstvo, časopisje pa pristašem. Vlada je lagala, časopis pa je govoril, kar je mislil.

Takole piše barcelonska »Solidaridad Obrera« 25. maja 1937:

RAZNE OBLIKE KOMUNISTIČNE SVOBODE

»Zelo nas je presenetil — in to je popolnoma razumljivo — fantastični načrt justičnega ministra gospoda Iruja, ki hoče vzpostaviti versko svobodo.

Kaj razumemo pod besedami »vzpostaviti versko svobodo«? Da bodo zopet začeli maševati? Če pomislimo na Barcelono, res ne vemo, kje bi bil še primeren kraj za to igro. Nobena cerkev več ne stoji in ni ga več oltarja, da bi nanj lahko postavil kelih. Ali bo verska svoboda v tem, da bodo smeli duhovniki hoditi po hišah svojih župljanov spovedovat in obhajati? Ne verjamemo, da bi bilo na naši strani veliko duhovnikov, sposobnih vršiti to nalogo razen onih, ki jih ščiti »Euzkadi« (Baskovska dežela).

Ali bo svoboda v tem, da bodo smele procesije na ulico? Če je mišljeno to, ne svetujemo nikomur, da poskusi. In verjemite nam, gospod Irujo: Te uboge ljudi poziva k takemu izpostavljanju le oni, ki jim ne želi ravno najboljšega.

»SVOBODA JE LEPA REČ, TODA...«

»Verska svoboda? Svoboda je lepa reč. Toda prav tako bi mogel notranji minister z isto pravico obnoviti politično svobodo in postavno dovoliti fašistično propagando, fašistično stranko in fašistične manifestacije. Drugače bi verska svoboda pomenila privilegij v korist Cerkve.

In slednjič: Ali se nismo vsi zedinili v tem, da je bila Cerkev od julijskega upora dalje ena glavnih bojujočih se sil?

Ali ni vlada sama to dejstvo že ponovno v svoji javni propagandi potrdila, da bi opravičila rušenje cerkva in izginjanje duhovnikov? In sicer vlada, v kateri je bil tedaj g. Irujo minister brez portfelja.

HUJSKAČ PONAVLJA SATANSKE LAŽI

»Pa če vlada tega ne bi bila rekla? Ali ni vtisnjeno v spomin vsega španskega antifašizma, da je rimska Cerkev nastopila pri vstaji kot zaveznica upornih vojakov? Ali niso redovniki in duhovniki streljali na ljudstvo iz za zidov samostanov in cerkva? Ali niso prav škofje prvi izzvali uporniških čet s svojimi pastirskimi pismi in ali niso dali tem četam svojega blagoslova?«

»POPOLNOMA JASNO...«

»Ali ne umirajo za Boga oni, ki padajo na nasprotni strani? In če to vse ne zadošča: Ali ni papežovo stališče popolnoma jasno? Ali ni prav Pij XI. sprejel v Rimu tri mesece po julijski revoluciji romarsko skupino katoliških duhovnikov iz »Prave Španije«? Mesto, da bi jih pozval k pokoritvi, jih je blagoslovil in jim dal nova navodila!

Vse to je popolnoma jasno. Tako načrt g. Iruja

Obhajamo tretjo obletnico marsejske žaligre.

Kraljemorstvo je velik zločin in tudi narodu težka krivica. Tista idejna spaka, ki je samo sebe nazvala »Misel svobodna«, pa je v resnici bila le »Misel sužna«, tista misel, ki je vrgla svet s tira in ga pognala v strašni idejni in socialni, politični in gospodarski kaos, v katerem danes ljudstva ječijo, ta je tudi tista, ki je mati modernih revolucij in kraljemorstev. Imenovana hoče biti »Misel svobodna«, ona, ki je v resnici sužnja vseh človeških zablod in strasti, svobodna kot hotnica s ceste, sproščena, kot so sproščene blodne sanje vročičnega bolnika. Zločin je povzdignila za važno sredstvo socialne in politične reforme in v svoji slepoti ni videla, da kliče duhove, ki jih ne bo mogla več krotiti. Pravi, da hoče dobro, pa ljudstva le čedalje bolj zapleta v mrežo stisk. Svet se zvija v bolečinah in kliče po rešitvi. A na tej poti je ni.

Vsaka oblast je od Boga! Tu je rešitev.

Zločin mora zopet iz veljave. Nad vsem življenjem, zasebnim in javnim, naj zopet zavladava

božji zakon! Naj božji zakon morale zopet zakraljuje in dá Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega, državi, kar je države in svobodni poedinca, kar je njegovega!

Le tako se bodo mogli na zemljo povrniti red in mir in pravica.

A v tem se razkroj, ki se vsiljuje v zdravilo bolnemu svetu, še nadaljuje v boljševizmu, ki je pristen in nujen otrok »Svobodne misli« in zato še vse hujši v zaslužjevanju in v krvoločnih revolucijah in pokoljih, obenem pa do skrajnosti varav in prikrit.

In baš tu je kralj Aleksander, tedaj še regent, z močno roko zaustavil gibanje, ki se je začelo nevarno dvigati v državi. Dalekovidno je spoznal nevarnost, ko so doma in drugje premnogi še dvomili in oklevali. Aleksander je za dolgo razbil upe razdiralnih sil, ki so od vsega početka zločinsko izkoriščale svobodo demokracije, da jo pozneje še veliko bolj zločinsko uničijo. Tudi drugi so dobili poguma in tako se je zaustavil prvi naval najhujšega barbarstva v zgodovini.

ne more biti drugega kot zgolj načrt in ne more povzročiti drugega kot — smeh.»

VERSKA SVOBODA JIM JE »KATOLIŠKI PRITISK, NEZNOSNO IZZIVANJE«

»In tudi če bi mogla katoliška smer tega predloga prepričati o potrebi te nesmiselne svobode vlado samo, opozarjamo ministre, da bi odlok v »Republikanskem uradnem listu« prav nič ne zalegel.

Ljudstvo je v večini pokrajin iberskega polotoka odločno za preganjanje katoličanstva, ki je eden najhujših bičev, ki so udarili našo nesrečno deželo.

Ukrep, ki bi obnovil versko svobodo, ne bi prav ničesar spremenil. Pomenil bi le pritisk v pokrajinah, kjer ljudje žive — in sicer kar dobro — brez vere.

To bi bil katoliški pritisk, neznosno izzivanje! In končno, ali se ne vrši v pokrajinah, kjer je ljudstvo pokazalo, da bi rado ostalo pod Cerkvijo, katoliško bogočastje še naprej? Mar se v Bilbao ne mašuje, ne spoveduje, ne obhaja? Ali se ni isto godilo v San Sebastianu, dokler je bilo mesto še v naših rokah?

To se pravi, da obstoji verska svoboda tam, kjer obstoji Cerkev, da pa se nasprotno v krajih, kjer ljudstvo ni verno, odpravlja Cerkev kot škodljiv element. In tako bodi za čim daljši čas!»

*

Iz članka barcelonske »Delavske vzajemnosti« lahko povzamemo:

...da verske svobode v rdeči Španiji ni in je tudi ne bo.

...da je komunizmu zatiranje vere nujna stvar.

...da ljudstvo ni katoliško le v Bilbao, kar vidimo iz tega, da se komunisti tako bojijo verske svobode.

...da se komunisti radi zapletajo v protislovja, saj pravijo, da bi verska svoboda bila katoliški pritisk.

...da se tudi v očeh komunistov nacionalisti borijo za Boga.

...da je komunistom papežovo stališče jasnejše kot mnogim katoličanom.

Nič ne bomo pridobili, če ne bomo navdušeni. Apostoli niso stali s prekrizanimi rokami... Gibanje obnove mora biti polno navdušenja, če naj kaj pride iz njega. (Newman.)

Tvoje delo

KAJ IMAŠ OD ŠTUDIJA ?

Kdor se posveti risanju, si izuri roko, pevcu se izostri sluh, lovec dobi oster pogled, tekaču se razvijejo pljuča. Kdor pa študira, večja prodirnost svojega duha, učenje mu daje poleta, njegov spomin postaja vedno boljši: hitro si zapomni in to tudi obdrži, obenem se mu široko odpira duševno obzorje. Brez dvoma so vse te pridobitve veliko bogastvo, ki ga ne smeš omalovaževati.

Učenje poveča tvojo »ceno«.

TVOJ USPEH V ŽIVLJENJU

Uspeh v poklicu je odvisen od vztrajnosti, od smisla za red, od daru za opazovanje in trezno presojanje. Toda nikar ne misli, da si boš pridobil dar ostrega opazovanja in pravilnega presojanja na univerzi ali morda šele, ko boš že stopil v poklic; da boš šele takrat vzljubil red in se navadil vztrajnosti, brez česar v poklicu ne boš imel uspeha.

Res, da se najdejo študentje, ki so na gimnaziji lahkomišelnost in leni, na univerzi pa so prišli med prve in so se tudi pozneje v poklicu odlikovali. Kar dovolj je takih za tolažbo lenim, ki hočejo umiriti svojo vest: dovolj jih je za tolažbo papanom, ki jim leni sinovi delajo sive lase.

Toda ali ni utrjen zakon, da na splošno lenuhi ostanejo lenuhi in da propadejo?

Svoj čas je bilo dovolj, če si univerzo za silo skončal; mest ni manjkalo. Toda to je danes minilo. Danes je inteligenčnega narščaja preveč. Odslej bo moral znati in sicer mnogo in dobro znati ne samo tisti, ki bo hotel v življenju uspeti, nego tudi tisti, kdor bo sploh hotel dobiti službo.

SAMO DELO MORE ODKRITI TVOJE SPOSOBNOSTI

Odločiti se boš moral za ta ali za oni poklic.

Kako boš spoznal, za kateri poklic si najbolj sposoben? Ne omalovažuj ničesar od svojih študij in odkril boš v sebi sposobnosti, katerih nisi slutil nisi in katere bodo sicer radi tvoje brezbriznosti ostale neizrabljene.

Tako boš bodočnost gledal in svoje cilje meril z docela drugačnimi očmi...

Saj dobro veš, če hočeš uspešno vršiti svoj poklic, da ni še nič

8. X. 1917

Iz Krekove zakladnice

Če si kdo izbere Boga za najvišjega oblastnika, potem so mu druge oblasti le potrebna posledica.

*

Brez organizacije ni nič; organizirajmo se!

*

Predstavljati si moramo, da ne delimo delavcem milosti, ampak pravice.

*

Vir socialnemu delu je Gospodovo Srce.

*

Akademiku ne zadošča sklicevati se na to, da se drži tega, česar ga je učila mati. Njegovo prepričanje mora imeti neomažno podlago v znanstvenem študiju verskih in socialnih vprašanj.

*

Dostikrat bide pod svilenim talarjem veliko več demokratičnega duha, kot pa pod grobo irhasto kmečko obleko.

*

Neslano je, da silijo nekateri s spisi in predlogi v sv. očeta, kakor naj bodo zahteve njegove svetne svobode. Papež sam najbolje ve, česa mu je treba, da more neovirano izvrševati papeško službo. Da bodo upoštevali njegove zahteve, v to pomagajmo!

*

Vsako reč temeljito!

storjenega, če se zanj odločiš. Kaj ti pomaga, če zanj nimaš sposobnosti?

VIR MNOGEGA VESELJA

Če se učenju predaš s srcem, ti postane samo na sebi veselje, obenem pa ti bo vir še mnoge drugega veselja. Misliti si boš mogel: Nisem bogat, nimam avtomobila, še kolesa ne, toda učil sem se, znam čitati, znam presojati knjige, znam soditi o filmu, znam presojati stvari in ljudi, znam uživati poezijo stare cerkve, znam uživati lepoto narave... Ni mi dolg čas!

KREPI SE VOLJA

Tožiš, da je tvoja mlada volja tako slaba.

Najbližja šola za voljo ti bo poleg discipline učenje. Kajti močne volje rabiš, da učenja ne boš venomer odlagal, da se boš mogel posvetiti tihi zbranosti tudi takrat, ko bi tako rad malo polenaril.

Če se boš resno zagnal v študij, se poglobil vanj, obenem tudi ne boš dovolil svojemu duhu, da bi se predajal najrazličnejšim sanjarijam in tako nudil skušnjavam zaželeno priložnost. Tudi to je prevažen sad učenja.

Ni mogoče zahtevati, da bi bil vsak človek bogat in učen, tudi ne, da bi bil vsakdo slaven. Eno pa se sme zahtevati: da bi bil vsakdo značajan.

Značaj ni glavni dobitnik, ki se brez lastne zasluge zadene v loteriji. Tudi ni značaj slavno ime, ki se podeduje brez truda. Značaj je sad resne samovzgoje, težavnega truda, moškega duševnega boja. Ta boj bide vsakdo sam.

Toth.

Zmagovita mistika krščanstva

PRAVA MISTIKA

Zgledov prave mistične sile, ki deluje v človeku, smo imeli že obilo in jih imamo še danes. Krščanski mučenci, misijonarji, apostoli, stari in moderni, v katere je globoko proniknila prava vera, so bili prepojeni s pravo mistično silo: niso se strašili niti smrti niti težav, izgnanstva, revščine in popolnega darovanja samega sebe. Najhujši udarec zanje je bil, ako niso smeli nič več izvrševati Kristusovega poslanstva: »Pojdite in učite vse narode!«

MISTIČNA SILA KOMUNISTA

Tudi vsak pravi komunist ima neko močno vero: ima »prerokbe«, ki ga za to »vero« navdušijo; njegov »ered« se upira vsakemu drugemu; v sebi ima neko »moralo«, ki udušuje vsak dobri glas vesti; v neuspehih, dvomih in proti spoznanju resnice pa ga utrjujejo in podpirajo neke blodne sanje. Takemu komunistu kritizirajte komunizem, poudarjajte kolikor morete njegove številne smečnosti, dokazujte iz ruskih časopisov revščino v Sovjetiji, kažite na pogubne posledice stavk... vse to nič ne zaleže.

Tak komunist je nepristopen za vsako usmiljenje, za vsako pravičnost, za vsako poštenost. Pijan vsled svojih sanj o razbijanju in nasilju, misli, da se bo s tem zgradil nov svet, komunistični raj... V sebi nosi sovraštvo in nasilje in je tako vedno bolj zakrknjen v dejanjih, ki so vedno bolj revolucionarna.

Kako ga ustaviti na tem nesrečnem potu?

PRI NASPROTNIKIH REVOLUCIONARJEV

Nekateri nasprotniki komunistov ne razumejo mistične sile komunizma. Ti v svoji naivnosti še vedno računajo, da bodo te hudournike zadržali jezovi socialne, politične in gospodarske starokopitnosti. To so ljudje, ki so daleč za sedanjim časom in se čudijo še nad »Rerum novarum...«, torej prave lesene igračke v hudournikovi strugi.

Drugim je komunizem zgolj politična stranka, ne pa svetovni nazor. Ti računajo na materialno silo protikomunističnih političnih

strank. Ta sila pa je enaka ničli, ako te stranke ne predstavljajo obenem tudi velikih idej. Proti ideji se brez idej ne more zmagati. Mistiki z lahkoto predrejo policijske kordone.

Vzemimo na primer Francijo. Radikalno-socialna stranka je ujetnica Ljudske fronte. Z velikim trdom skuša ustvariti neko programsko skrupulo in se prilizniti srednjemu stanu. Po pogrebu Ljudske fronte naj bi ona nastopila kot rešiteljica. Toda to je utvara. Radikalna stranka nima nobenih načel o delu, nobenih idej o svetu, nobene duhovne moči. Ona je predvsem tvornica poslanskih mandatov in političnih spletk. Stranka brez jasnih načel o delu, svetu, duši pa se

ŠE K BOHINJSKEMU TEDNU

Slišali smo neke očitke zaradi našega poročila o Bohinju, namreč da je bilo netočno glede udeležbe Čirilskega društva pri bohinjskem tečaju. Da ne bo nespornost, ugotovimo še enkrat in upamo, da dovolj jasno:

Bohinjski tečaj so organizirala samo nekatera akademska društva. Akademska zveza je bila sploh prezrta.

Trdi se, da je AZ centrala samo za zunanje zadeve, da zato ne pride v poštev za organizacijo teh tečajev. Toda zakaj se potem k organiziranju bohinjskega tedna ni pritegnilo Čirilskega društva?

Mogoče bi se reklo, da je bil ta tečaj samo stvar laških društev. Toda zakaj se potem ni pritegnilo tudi katoliško akademsko društvo »Kladivo«, ki je ravno tako akademsko društvo kot Danica ali Zarja ali Savica.

Končno bi lahko še dodali, da se k organizaciji tega tečaja tudi ni pritegnilo Slovensko katoliško akademsko starešinstvo, kar bi bilo povsem naravno. Saj tečaj ni bil namenjen samo dijaštvu, ampak tudi starešinam.

NOVA NACISTIČNA KNJIGA NA INDEKSU

Kongregacija svetega oficija je s papeževu privolitvijo stavila v seznam prepovedanih knjig knjigo B. Assmussa: »Klosterleben, Enthüllungen über die Sittenverderbnis in den Klöstern« (»Samostansko življenje, odkritja o нравni pokvarjenosti po samostanih«), ki je izšla v založbi A. Bock, Berlin - Schöneberg 1937. — Nacizem brez obrekovanja in potvorb ne more nikamor v svojem boju proti veri.

ne more uspešno boriti proti komunizmu in njegovim idejam o delu, svetu in materiji.

EDINO KATOLIČANI SE LAHKO USPEŠNO BORE PROTI KOMUNISTOM

V borbi proti komunizmu se lahko zanašamo le na katoličane, toda nikakor ne na take, ki mislijo, da so vero rešili, če dajo 50 par vbogajme; ki kličejo, če slučajno berejo socialni program Cerkve: »Glej, tudi Cerkev...« ki vzdihujejo, ko zvedo, da je papež objavil zopet novo okrožnico. »Ah, da!« Ne, ti katoličani ne bodo nikogar in ničesar rešili! Čas in borba sta taka, da zahtevata celega človeka, vsega prežetega s pravim socialnim naukom Cerkve, katoličana, iz katerega diha prava udarna moč, okrepljena z božjo milostjo in božjim blagoslovom.

POL DUŠE SEM, POL DUŠE TJA...

»Kupila bom gos, je pravila gospa učiteljica, no pa bom polovico zaklala, polovico pa naprej krmila.« — Ves razred se smeje: »Prosim, to ne gre!« — »Imate prav, to ne gre. Kaj takega ni mogoče storiti. Žive gosi ni mogoče deliti na pol. Pa še nekaj se ne da deliti na polovico: duša. Pol duše Gospodu Bogu, polovico hudiču — to ne gre. Mladost svetu, starost Bogu — to ne gre. Eno verovati in drugo delati — tudi ne gre.

Pol duše Cerkvi, pol liberalizmu — ne gre. Kristusu pol duše, pol Marksu — tudi ne!«

NOVA OSREDNJA UNIVERZA ZA BREZBOŽNIKE

Centralni svet brezbožniških organizacij in generalni svet ruskih strokovnih združenj sta sklenila novo pogodbo.

Po tej pogodbi se bo v nekdanjem znanem samostanu »Troice-sergejevskaja Lavra« ustanovila osrednja univerza, ki bo služila za brezbožniško vzgojo funkcionarjev strokovnih organizacij. Sprejeti bodo samo taki funkcionarji, ki so že opravili druge brezbožniške študije in so se izkazali, da znajo voditi mase v bojju proti veri.

Omenjeni samostan je ustanovil v 14. stol. ruski menih Sergej, ki ga ruska pravoslavna cerkev časti kot svetnika. Po revoluciji je bil samostan spremenjen v brezbožniški muzej, zdaj pa bo sedež nove univerze.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijska tiskarna, Groblje-Domžale (Jože Godina).